

© getty

men met haar overtuiging dat zij harder hun best moeten doen om het leven te kunnen leven. Ze denken diep na, hebben een buitenstaandersblik. Anders dan Lila is Jack een prater met een voorliefde voor poëzie – hij citeert John Milton en William Carlos Williams. Zijn liefde voor gedichten deelt hij met Della Miles, de zwarte vrouw die hij ontmoet tijdens een regenbui. Zij geeft les op een middelbare school. Haar vader is een vooraanstaand bisschop en verzet zich tegen de relatie van Jack en zijn dochter.

Net als een archetypisch personage van Hitchcock is Jack vaak op de verkeerde plek op het verkeerde moment

Van de vier titels is *Jack* de minst essayistische. Robinson refereert aan de Bijbel, maar omdat we alles zien door Jacks ogen leggen de verwijzingen naar literatuur meer gewicht in de schaal. Zo bevat deze roman een Hamletachtige passage over de nacht die Jack doorbrengt in de spiegelzaal waar hij overdag dansles geeft. Hij wordt er bezocht door de spoken uit zijn verleden.

Is er genade mogelijk voor Jack? Kan hij 'als Lazarus' zijn leven een nieuwe vorm geven, samen met Della? Dat is de vraag.

Op stilistisch vlak sluit dit boek aan bij zijn voorgangers. De taal is een tikje vormelijk met woorden als 'meestentijds' en 'luisterrijk', zij het ook lyrisch, bijvoorbeeld in een beschrijving van de nachtkleuren.

Robinson laat Jack citeren uit het werk van Robert Frost: 'Ik voel al lang vertrouwdheid met de nacht./ Ik ga uit in de regen – en kom thuis in de regen.' Deze verzen schetsen niet alleen Jacks gemoed, maar karakteriseren de volledige roman. Dit boek is net zo troostend en betoverend als nachtelijke regen.

Kathy Mathys

Geen sprookjes meer

ALMA MATHIJSEN
Bewaar de zomer
De Bezige Bij,
176 blz., 11,99 €
★★★☆☆

AUTOBIOGRAFISCH Alma Mathijssen zweert de fictie af en ontkracht in *Bewaar de zomer* de mythe over haar vader.

'Ze bleef me voorlezen, ze bleef me iedere avond in bed stoppen en als ik haar vroeg om niet te huilen dan hield ze zich daaraan.' *Bewaar de zomer*, het zesde boek van Alma Mathijssen, eindigt in een lofzang op haar moeder. Haar vader, begenadigd violist, stierf in 1994, toen Alma pas negen was. Zes jaar geleden schreef ze *De grote goede dingen*, een roman over haar vader waarin ze een fictieve vorm vond voor haar speurtocht naar wie hij was. 'Na al die jaren ben ik verslaafd geraakt aan het kneden van wat er was. Als ik de taal wil heroveren, moet ik dat ook loslaten. Geen sprookjes meer, geen verhalen meer, geen spinsels die niets vertellen over de werkelijk-

heid.' In *Bewaar de zomer* zweert Mathijssen de fictie af.

Ze vertelt over een verkrachting op haar zestiende, een bittere ervaring die haar ontwikkeling voor altijd kleurde. Bij de verwerking komt toch de fantasie van pas, over een beschermende vader die haar angst doet verdwijnen. Maar zo was het niet. Mathijssen ontkracht in haar boek de mythe over haar vader, die ook een alcoholist was. Als hij niet aan een dubbele longontsteking was gestorven, dan had zijn lever het een week later begeven.

De scènes waarin de moeder en het kind voor het eerst zonder man en vader in hun Italiaanse vakantiehuis zijn, ontroeren. Ze slapen samen in het grote bed. Beiden tot op het bot verwond, beiden in het besef dat ze elkaar overeind houden.

Mathijssen ontakelt ook het beeld van de stoere jonge schrijfster die debuteert met seksverhalen en overal tegen kan. Ze neemt in

dit boek de rol van het kwetsbare kind weer aan en maakt daar mooie scènes van.

Het is fascinerend autobiografisch materiaal, maar waarom wil ze er zo nadrukkelijk géén fictie van maken? Is de kracht van literatuur nu juist niet dat een levensverhaal boven het autobiografische uit kan stijgen? Ze kiest voor een taal en vorm die vooral niet literair mogen zijn. Op de twee ingrijpendste momenten van haar leven heeft taal haar niet kunnen redden, noteert ze.

Bewaar de zomer is een dapper en voor de auteur ongetwijfeld noodzakelijk boek. De thema's voor een schrijverschap worden hier gegeven: een dode vader, een gebroken seksualiteit. Als Mathijssen de fictie weer toelaat, zou het tot een geweldige roman kunnen leiden. Voor nu heeft ze de piketpalen van haar werkterrein uitgezet en hopelijk de taal heroverd.

Maria Vlaar